

ניתן לצפות בשיעורים נוספים באתר של
מכון מאיר בכתובת: www.meirtv.co.il

מה סופרים בספירת העומר ? עיון בפרשת השבוע על פי ה"הכתב והקבלה"

להיות מוכשר וראוי אל ההשתעבדות האמתי והוא יום מ"ת, אשר לתכליתו היתה היציאה ממצרים כמ"ש בהוציאך את העם הזה ממצרים תעבדון את אלהים על ההר הזה, והימים האלה נקראו ימי העומר, ירצה ימי ההשתעבדות, ונצטוינו על ספירת יום יום מימי הכנת השתעבדותנו זו, והוא הנקרא ספירת העומר, ואין המכוון בזה לידע כמות הימים לבד כענין ספירות העם (ש"ב כ"ד), כמה וכמה ימים עברו, אבל עיקר מכווננו ההשגחה והעיון על איכות הימים, כענין כי עתה צעדי תספור (איוב י"ד), וכל צעדי יספור (שם ל"א), שאין ענינם לדעת כמות מצעדי רגליו, אבל ענין השגחה ועיון על איכות צעדי והנהגותיו, והמכוון האמתי במלות ספירת העומר, השגחה ושימת עין על איכות השתעבדותנו אליו ית', להכין לבבינו להתקדש ולהתטהר יום יום בימים האלה (ולזה הנהיגו קדמונינו להגות מפסח עד עצרת בס' משלי ומס' אבות, להתקדשות וטהרות המדות), ובאמרינו היום כך וכך בעומר המכוון בו הוראת שמחת תודה במה שעברו עלינו כמות ימים אלה אשר השתעבדנו בהם תאות ומחשבות לבבינו לעבודתו ית', אם הוצאת דברים על התקוה והתוחלת שבנפשינו, וההסכמה על להבא עד בואנו אל העבודה התכליתית שהוא יום מ"ת, ... וזה מסכים עם דעת חכמי האמת מתקוני פגמי הספירות בימי העומר כל יום ויום לפי מדרגותו, ... ובחנת ותדע כי בשמירת המצות בימי הפסח מכל מיני הפסד שאור וחמץ, היא הוראה למה שיאות לאדם עצמו, כי הלשונות הללו כבר גלו חז"ל עליהם באמרם שאור שבעיסה מעכב, גם הכתוב אומר אשרו חמוץ, מעול וחמץ, כי יתחמץ לבבי, ירמוז להרחיק שאור התכונות הרעות אשר בנפש החוזה, וחמוץ הדעות אשר בנפש המדברת, ומחמצת המעשים אשר בחיונית, אשר גם מטעם זה יקראו ימי הפסח בשם שבת ע"ש השבתת החמוץ הגשמי והרוחני, ולכן אמרה תורה ממחרת השבת יניפנו ר"ל יום שני של שבת זו (והוא ט"ז בניסן), בו תהיה ההנפה והתחלת ספירת שבע השבתות, כי ביום ראשון של פסח שבו חיוב אכילת מצה א"צ אל הספירה ר"ל א"צ גלוי דעת השתעבדותנו אליו ית' בפה, כי מעשה אכילת המצה יוכיח כבר על מחשבת טהרתנו לעבודתו ית', ולא תתחיל הספירה רק מיום שבו אכילת המצה רשות, ... ואפשר שמטעם זה לא הצריכו לספירה ברכת שהחינו, דכבר נפטר בברכת המצה.

תמים עם ה'; ויתכן עוד שכללה התורה במלת וספרתם ענין הטהרה והזכוך מלשון אבן ספיר דיחזקאל, ... וספרתם לכם, שבזמן הנבחר הזה תשגיחו ביותר על נפשכם להיות ספירי מטוהר ומזוכך מכל חלאת הבלי הזמן ומזוהמת הגשמית. ... ולכוונה זו אמר אח"כ תמימות תהיינה, שהמכוון בו על תמימות ושלמות הנפשי.

3. **הכתב והקבלה ויקרא כ"ז, ט"ז**
והניף את העומר. מעלה ומוריד מוליך ומביא לארבע רוחות העולם, ואמרו המחברים לפי שאין דבר מרים לב בני אדם ומחטיאים כשפע רב טוב, כמאמר וישמן ישורון ויבעט לאמר כחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה, ולמען דעת כי לה' הארץ ומלואה פירות ופירי פירות, וכח האדם במ אין כי הכל הבל, לכן צוה טרם יהנו מתנובת השדה וטרם יטעמו מלחם קלי וברמל, יביאו מראשית הקציר אל הכהן, להורות בזה כי ממנו ית' הכל, וינפוחו לד' רוחות העולם למעלה ולמטה, להורות כי כללת העולם שלו ית' הוא האדון המשפיע לנו כל טוב ... ומזה יפתח לנו שערי בינה לדעת טעם שקראה התורה מנחה זו בשם עומר שהוא ע"ש המדה כמ"ש והעומר עשירית האיפה, שלא מצינו דוגמא זו בשאר מנחות שנקראו רק ע"ש הכלי כמנחת מאפה תנור מרחשת וכדומה, אבל להקרא ע"ש המדה לא מצינו, ולמה לא קראה בשם מנחת בכורים ... הנה אל כוונת ההשתעבדות למצותיו קראה מנחה זו בשם עומר שנכלל בו גם כן לשון ההשתעבדות, מן והתעמר בו ומכרו שפי' ענין תשמיש העבודה, שאנו מודים בעומר התנופה שהצלחות הזמניות אינם לתכלית עצמותן כ"א להיותן אמצעים המביאים אל תכלית האמתי להחזיק את ידינו להיות פנויים לעבודת ה'; ובחנת ותדע מזה ג"כ המכוון בענין ספירת העומר, אשר יקשה על הדעת מאד, שתקנו לנו מתקני הברכות לברך וצונו על ספירת העומר, וכן נוסח ספירת הימים והשבועות שבידינו שהוא קשה המכוון ע"ד הפשט בלשון. היום כך וכך בעומר, מהו המכוון ממנו, לספור שעברו כך וכך ימים מן היום שהיה ראוי בזמן הבית להקריב מנחה שהיתה שיעור מדרתה מדרת עומר; אמנם לפי המבואר במ"ש שאין טעם הנחת שם עומר על שיעור המדה לבד וגם ענין ההשתעבדות נכלל בו, לשונות אלו מיושבים ג"כ, כי כל הימים שמפסח ועד עצרת הם באמת ימי הכנת ההשתעבדות,

1. ויקרא כ"ז, ט"ז

(י) **וְדַבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תָבֹאוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לָכֶם וְקִצְרְתֶם אֶת קְצִירָהּ וְהֵבֵאתֶם אֶת עֹמֶר רֵאשִׁית קְצִירְכֶם אֶל הַכֹּהֵן: (יא) וְהִזִּיף אֶת הָעֹמֶר לִפְנֵי יְהוָה לְרִצְוֹנְכֶם מִמִּזְוַרְת הַשִּׁבֹּת יִנְיָפוּ הַכֹּהֵן: ... (ט"ז) וְסִפַּרְתֶּם לָכֶם מִמִּזְוַרְת הַשִּׁבֹּת מִיּוֹם הֵבִיאְכֶם אֶת עֹמֶר הַתְּנוּפָה שִׁבְעַ שְׁבֹתוֹת תְּמִימוֹת תִּהְיֶינָה:**

2. הכתב והקבלה ויקרא כ"ז, ט"ז

וספרתם לכם. מלת לכם אינו לתוספת שאין בו צורך כמו שיראה בתחלת המחשבה שאינו אלא תקון הלשון בלבד, אבל הוא באמת עיקר המכוון במאמר זה, ובא להורות שלא תהיה ספירת שבעת השבועות האלה לבחינת כמות מספרם בעצמותן בלבד כאשר יחשבו ההמוניים, כי אם אמנם עיקר הספירה תהיה לבחינת איכות הנהגת האדם בכל פרטי עניניו ומעשיו, כמו לך לך מארצך הנאמר לאברהם, שיש במלת לך ענין ההטבה לאברהם שאליו הכנוי, וכמ"ש רש"י שם לך לך להנאתך ולטובתך ושם אעשך לגוי גדול, ... וכן כאן וספרתם לכם, ירמוז במלת הכנוי לתועלת נפש האדם ולטובתו להתקדש ולהתטהר ביותר בהמשך זמן שבעת השבועות האלה מכל תאות הטבעיות ומחשבות הפחותות, כי גם במלת תספור אין המכוון בו לבד לדעת כמות הימים והשבועות, אבל ענינו כאן גם העיון וההשגחה כענין (איוב י"ד) צעדי תספור, וכן שם (ל"א) וכל צעדי יספור, שאין ענינם שם לדעת כמות מצעדי רגליו, אבל עיקר המכוון בו ענין ההשגחה והעיון על איכות צעדיו והנהגותיו, ... תפקחו על עצמכם, ותתבונן על נפשך מה הוא הטוב האמתי שתבחר בו, והרע האמתי שתברח ממנו, ולא תעשה שום מעשה בלי לטקול תחלה במאוני משקל הדעת לראות הטובה היא או רעה, וכמו שיתנהג האדם בקבלו מחברו סך מה מן הדמים, שהוא מקפיד על כמות המספר ועל איכות כל פרטי הנספרים כל תבא לידו גם מטבע אחת החסרה הגרועה והפסולה, ככה תתנהג בספירת שבעת השבועות האלה, שלא תקפידו על כמות מספרם בלבד אבל תדקדקו ביותר על איכות כל פרט ופרט מהמשך זמן זה, שלא יאבד אחד מהם בחסרון שלמות הנפשי המגרע והפוסל מעלת נפש האדם ויתרונה, ובכולם ישמור אל נפשו מאד להיותם גם